

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2015/2423**zo 16. decembra 2015,****ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 1215/2009, ktorým sa zavádzajú výnimočné obchodné opatrenia pre krajiny a územia zúčastňujúce sa na procese stabilizácie a pristúpenia k Európskej únii a ktorým sa pozastavuje jeho uplatňovanie, pokiaľ ide o Bosnu a Hercegovinu**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽¹⁾,

keďže:

- (1) V nariadení Rady (ES) č. 1215/2009 ⁽²⁾ sa ustanovuje asymetrická liberalizácia obchodu medzi Úniou a dotknutými krajinami a územiami západného Balkánu, v rámci ktorej sa týmto krajinám a územiam udeľuje do 31. decembra 2015 výnimočný a neobmedzený bezcolný prístup na trh Únie pre takmer všetky ich výrobky.
- (2) V nariadení (ES) č. 1215/2009 sa nestanovuje žiadna možnosť dočasne pozastaviť udelenie výnimočných obchodných opatrení v prípade vážneho a systematického porušovania ľudských práv, vrátane základných pracovných práv, základných zásad demokracie a právneho štátu ich príjemcami. Takúto možnosť je vhodné zaviesť, aby bolo možné rýchlo konať v prípade, keď by v niektorej z krajín a území, ktoré sa zúčastňujú na procese Únie v oblasti stabilizácie a pridruženia alebo sú s týmto procesom spojené, dochádzalo k vážnemu a systematickému porušovaniu ľudských práv, vrátane základných pracovných práv, základných zásad demokracie a právneho štátu.
- (3) Vzhľadom na rozdiely v rozsahu liberalizácie cieľ v rámci zmluvných režimov zavedených medzi Úniou a všetkými účastníkmi procesu stabilizácie a pridruženia a vzhľadom na preferencie udelené na základe nariadenia (ES) č. 1215/2009 je vhodné predĺžiť obdobie uplatňovania nariadenia (ES) č. 1215/2009 do 31. decembra 2020 tak, aby príjemcovia výnimočných obchodných opatrení a Únia mali dostatok času na prípadné zosúladenie preferencií udelených na základe nariadenia (ES) č. 1215/2009 s preferenciami stanovenými v dohodách o stabilizácii a pridružení.
- (4) V nariadení (ES) č. 1215/2009 sa stanovuje celková kvóta pre dovoz vína s číselnými znakmi kombinovanej nomenklatúry (KN) 2204 21 93 až 2204 21 98 a 2204 29 93 až 2204 29 98 do Únie. K tejto kvóte majú prístup všetky krajiny a územia západného Balkánu po vyčerpaní svojich individuálnych kvót na víno stanovených v ich dvojstranných dohodách o stabilizácii a pridružení s výnimkou Čiernej Hory. Protokol o víne dohodnutý s Čiernou Horou zahŕňa kvótu na víno len pre číselné znaky KN ex 2204 10 a ex 2204 21, ktorú Čierna Hora nebola schopná vyčerpať. Týmto sa Čiernej Hore v skutočnosti bráni v prístupe k bezcolnej kvóte na víno pre výrobky, na ktoré sa nevzťahuje jej dohoda o stabilizácii a pridružení. S cieľom zaistiť, aby sa so všetkými dotknutými krajinami a územiami západného Balkánu zaobchádzalo rovnako, je vhodné umožniť aj Čiernej Hore prístup k celkovej kvóte na víno pre výrobky s číselným znakom KN 2204 29, a to bez toho, aby sa vyžadovalo vyčerpanie jej individuálnej kvóty.

⁽¹⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 15. decembra 2015 (zatiaľ neuvverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady zo 16. decembra 2015.

⁽²⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1215/2009 z 30. novembra 2009, ktorým sa zavádzajú výnimočné obchodné opatrenia pre krajiny a územia zúčastňujúce sa na procese stabilizácie a pristúpenia k Európskej únii (Ú. v. EÚ L 328, 15.12.2009, s. 1).

- (5) Od začiatku procesu stabilizácie a pridružení sa uzatvorili dohody o stabilizácii a pridružení so všetkými dotknutými krajinami a územiaми západného Balkánu s výnimkou Kosova⁽¹⁾. V máji 2014 boli ukončené rokovania o dohode o stabilizácii a pridružení s Kosovom a dohoda bola podpísaná v októbri 2015.
- (6) Bosna a Hercegovina bola v roku 2003 uznaná ako potenciálna kandidátska krajina na pristúpenie k Únii a 16. júna 2008 podpísala dohodu o stabilizácii a pridružení (ďalej len „dohoda o stabilizácii a pridružení“), čím vyjadrila súhlas s podmienkami členstva v Únii. Dočasná dohoda o obchode a obchodných záležitostiach s Bosnou a Hercegovinou⁽²⁾ (ďalej len „dočasná dohoda“) sa uplatňovala do 31. mája 2015 a dohoda o stabilizácii a pridružení sa uplatňuje od 1. júna 2015.
- (7) Bosna a Hercegovina však zatiaľ neakceptovala úpravu obchodných koncesíí udelených na základe dohody o stabilizácii a pridružení na účely zohľadnenia preferenčného tradičného obchodu medzi Chorvátskom a Bosnou a Hercegovinou na základe Stredoeurópskej dohody o voľnom obchode. Ak v čase prijatia tohto nariadenia nebude podpísaná a predbežne vykonávaná dohoda o úprave obchodných koncesíí stanovených v dohode o stabilizácii a pridružení zo strany Únie a Bosny a Hercegoviny, preferencie udelené Bosne a Hercegovine by sa mali pozastaviť od 1. januára 2016. Keď Únia a Bosna a Hercegovina podpíšu a budú predbežne vykonávať dohodu o úprave obchodných koncesíí podľa dohody o stabilizácii a pridružení, uvedené preferencie by sa mali opäť zaviesť.

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (ES) č. 1215/2009 sa mení takto:

1. V článku 2 sa v odseku 1 dopĺňa toto písmeno:

„d) povinnosti krajín a území uvedených v článku 1 zdržať sa vážneho a systematického porušovania ľudských práv vrátane základných pracovných práv, základných zásad demokracie a právneho štátu.“

2. V článku 2 sa odsek 3 nahrádza takto:

„3. V prípade, že krajina alebo územie nespĺňa podmienky podľa odseku 1 písm. a), b) alebo c) alebo podľa odseku 2, môže Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov úplne alebo čiastočne pozastaviť právo dotknutej krajiny alebo územia na výhody podľa tohto nariadenia. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 8 ods. 4.“

3. V článku 7 sa dopĺňa toto písmeno:

„c) úplného alebo čiastočného pozastavenia nároku dotknutej krajiny alebo územia na výhody podľa tohto nariadenia v prípade, že uvedená krajina alebo územie nedodržiava podmienky stanovené v článku 2 ods. 1 písm. d).“

4. V článku 10 ods. 1 sa úvodná časť nahrádza takto:

„1. Ak Komisia zistí, že existuje dostatok dôkazov o podvoide alebo o neposkytovaní administratívnej spolupráce, ktorá sa vyžaduje na overenie dôkazu o pôvode, alebo že sa vývoz do Únie podstatne zvýšil nad úroveň zvyčajnej výroby a vývozných kapacít, alebo že krajiny a územia uvedené v článku 1 nedodržiavajú ustanovenia článku 2 ods. 1

⁽¹⁾ Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označeniu je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/1999 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

⁽²⁾ Dočasná dohoda o obchode a obchodných záležitostiach medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a Bosnou a Hercegovinou na strane druhej (Ú. v. EÚ L 233, 30.8.2008, s. 6).

písm. a), b) alebo c), môže prijať opatrenia na pozastavenie celých úprav stanovených v tomto nariadení alebo ich častí na obdobie troch mesiacov, ak pred tým:

5. V článku 12 sa druhý a tretí odsek nahrádzajú takto:

„Uplatňuje sa do 31. decembra 2020.“

6. V prílohe I sa poznámka pod čiarou 5 nahrádza takto:

„(5) Prístup k celkovej colnej kvóte v prípade vína s pôvodom v Čiernej Hore, pokiaľ ide o výrobky s číselným znakom KN 2204 21, podlieha predchádzajúcemu vyčerpaniu individuálnej colnej kvóty stanovenej v protokole o víne uzavretom s Čiernou Horou. Uvedená individuálna colná kvóta je otvorená pod poradovým číslom 09.1514.“

Článok 2

Pokiaľ ide o Bosnu a Hercegovinu, uplatňovanie nariadenia (ES) č. 1215/2009 sa pozastavuje s účinnosťou od 1. januára 2016.

Článok 3

1. Bez ohľadu na článok 2 sa uplatňovanie nariadenia (ES) č. 1215/2009, pokiaľ ide o Bosnu a Hercegovinu, nepozastaví, ak pred 1. januárom 2016 Únia a Bosna a Hercegovina podpíšu a budú predbežne vykonávať dohodu o úprave dohody o stabilizácii a pridružení a dočasnej dohody na účely zohľadnenia pristúpenia Chorvátska k Európskej únii.

2. V prípade, že sa dohoda o úprave uvedená v odseku 1 podpíše a bude sa predbežne vykonávať až 1. januára 2016 alebo po tomto dátume, nariadenie (ES) č. 1215/2009 sa opäť začne uplatňovať, pokiaľ ide o Bosnu a Hercegovinu, odo dňa podpísania a predbežného vykonávania takej dohody.

3. Po podpísaní dohody o úprave uvedenej v odseku 1 Komisia uverejní oznámenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2016.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 16. decembra 2015

Za Európsky parlament
predseda
M. SCHULZ

Za Radu
predseda
N. SCHMIT